

καθιεροῦσαν τοὺς ὅρους τῆς συνθήκης τοῦ Βουκουρεστίου, ἤτοι, ἡμιαυτονομίαν τῆς Μολδαυίας, τῆς Βλαχίας καὶ τῆς Σερβίας, καὶ ἐλεύθερον διάπλουν τοῦ ῥωσικοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ διὰ τῶν Δαρδανελλίων. Ἡ τελευταία αὕτη δύναμις ἐπορίζετο πράγματι ἐκ τῆς εἰρήνης ὄφελος ἐπίσης ψηλαφητὸν, ὅπως ἐκ νίκης ἀκριβῶς ἐξαγορασθείσης. Ἀλλ' ἡ Πύλη ἤρνεϊτο πάντοτε τὴν θυσίαν τῆς Ἑλλάδος. Τέλος ἡ ἐπιδρομὴ τοῦ Μωρέως, ἡ πτώσις τοῦ Μεσολογγίου, ἡ θυσία τῶν Σουλιωτῶν, κατέπεισαν τὴν Γαλλίαν, τὴν Ῥωσίαν καὶ τὴν Ἀγγλίαν νὰ μὴ ὑποφέρωσι πλέον τὴν θυσίαν τῶν χριστιανικῶν πληθυσμῶν καὶ νὰ διευθύνωσι τὰς ἠνωμένας δυνάμεις αὐτῶν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων. Ἐκ τούτου ἡ συνθήκη τοῦ Λονδίνου, ἐκ τούτου ἡ ναυμαχία τοῦ Ναυαρίνου, ἔνθα ὁ τουρκικὸς στόλος κατεστράφη ὀλοσχερῶς διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῶν συμμαχικῶν στόλων (19 ὀκτωβρίου 1827).

Τὸ ἀκόλουθον ἔτος αἱ ἐπιτυχίαι τῶν ῥωσικῶν στρατῶν ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀσίᾳ, ἡ ἄλωσις τῆς Θεοδοσιουπόλεως, οἱ θρίαμβοι τοῦ Διέβιτς καὶ τοῦ Πάσχεβιτς, ἐξήγειραν τοὺς φόβους τῆς Εὐρώπης. Αἱ ῥωσικαὶ στρατιαὶ ἐκράτηθσαν εἰς Ἀδριανούπολιν ὑπὸ προτάσεων εἰρήνης, ἡ δὲ συνθήκη τῆς Ἀδριανουπόλεως (14 Σεπτεμβρίου 1829) ἱκανοποίησε τὰς ἀπαιτήσεις τῆς Ῥωσσίας. Ὁ πόλεμος οὗτος τοῦ 1828-29, ὅστις ἐξιστορήθη λεπτομερῶς ὑπὸ τοῦ κ. Μόλτκε, παρουσιάζει μετὰ τῆς πάλης τοῦ 1877 ἀναλογίαν διδακτικὴν· αἱ ἐπιχειρήσεις ἦσαν τότε ἐπίσης καταναγκαστικαὶ εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν, ὅσον, εἰς τὴν Ἀσιατικὴν. Κύριοι τῆς Μαύρης Θαλάσσης, οἱ Ῥῶσοι ἔλαβον ὡς βάσιν κυρίαν τῶν ἐνεργειῶν τῶν τὴν Δόβρουτσαν· δύο ἔτη ἐχρειάσθησαν διὰ νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, ἐνῶ εἰς τὴν Ἀσιατικὴν Τουρκίαν αἱ πρόοδοι αὐτῶν ἐγένοντο ταχύτεραι.